

ISBN: 978-605-7949-59-2

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A. Ş.

Ketebe Yayınları: 151

Tarih

Editör
Sezai Saraç

Kapak
Harun Tan

Düzeltili
Cihan Aldık

Mizanpaj
Nilgün Sönmez

1. BASKI 2002

KETEBE'DE

1. BASKI

Mayıs 2019
İstanbul

ketebe.com

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212. 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Matsis Matbaa Hizmetleri

San. ve Tic. Ltd. Şti

Sertifika No: 40421

Tevfik Bey Mah. Dr. Ali Demir Cad.

No: 51 Sefaköy Küçükçekmece

İstanbul Tel: 212 624 21 11

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

OSMANLI

İnsanlığın Son Adası

M U S T A F A A R M A Ğ A N

KETEBE

Mustafa Armağan

Urfalı bir anne-babanın çocuğu olarak Cizre'de dünyaya geldi (1961). Üniversiteye kadarki eğitim hayatını ilk yazı denemelerine başladığı Bursa'da tamamladı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden 1985 yılında mezun olduktan sonra İÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde yüksek lisansa başladıysa da, yayıncılığın cazibesine kapılarak uzun yıllar İlim, Risale, İnsan, İz, Ağaç ve Etkileşim Yayınları'nda editör, yayın danışmanı ve yayın yönetmenliği görevlerinde bulundu. *İzlenim* dergisini yönetti.

Bugüne kadar 50 kitaba imza atmış olan Armağan özellikle tarih yazıları ve kitaplarıyla geniş bir kitleye ulaşmayı başardı. Halen *Derin Tarih* dergisi genel yayın yönetmenliği, *Ketebe Yayınları*'nda yöneticilik ve *Akit TV*'de *Yavuz Bahadıroğlu* ile birlikte *Kayıtdışı Tarih* programcılığı yapmaktadır. Yaygın bir okur kitlesine ulaşan ve bir kısmı yayınevimizden çıkmış olan kitapları arasında şunlar sayılabilir:

Abdülhamid'in Kurtlarla Dansı (3 cilt), Kızıl Elma Peşinde Bir Ömür: Fatih Sultan Mehmed, Küller Altında Yakın Tarih, Büyük Osmanlı Projesi, Tek Parti Devri, Satılık İmparatorluk, Yavuz Sultan Selim Han, Âsim'in Nesli, Ayasofya Entrikaları, İnsan Yüzlü Şehirler, Korku Duvarını Yıkamak, Osmanlı'nın Kayıp Atlası, Kır Zincirlerini Osmanlı, Avrupa'nın 50 Büyük Yalanı, Bilinmeyen Yönleriyle İsmet İnönü Gerçeği, Kâzım Karabekir'in Gözüyle Yakın Tarihimiz-1: İstiklal Savaşı'nın İçyüzü, Kâzım Karabekir'in Gözüyle Yakın Tarihimiz-2: Kızıl Pençe, Osmanlı'nın Mahrem Tarihi.

İçindekiler

Sunuş.....	11
Önsöz.....	15
Prooimoin.....	19
Osmanlı tarihine bakışlar.....	52

TARİHİ VE COĞRAFYAYI YORUMLAMAK

Tarihi yorumlamak.....	71
Tarihi ayarlamak.....	75
Tarihin nabzını tutmak.....	84
Tarihi seferber etmek.....	88
Tarih ve ölüm.....	92
Biz tarihi incelerken tarih de bizi inceler!.....	96
Geçmiş geçmemiştir ya da geçmişe “postalanan” tarihimiz...100	
Haritalar ve dünyanın fethi.....	105
Haritalar nasıl yalan söyler?.....	112
Harita emperyalizmi.....	117

OSMANLI NEYDİ?

Keşfi devam eden bir kıta.....	123
Osmanlı: İnsanlığın son adası!.....	127
Osmanlı'ya çarpık dürbünlerle bakanlar	134
Konuşmayan Osmanlı.....	138
Osmanlı'da devrim	143
Osmanlı fetihlerinin mantığı	150
Osmanlı'da "hukuk devleti".....	159
Osmanlı'da tüfek tartışması.....	165
Osmanlı'da bir demokrasi tecrübesi.....	171
Bilinmeyen Voltaire ve "Osmanlı demokrasisi".....	176
Osmanlı'da tarikatların gizli tarihi.....	184
Osmanlı "erkek egemen" miydi?.....	191
Osmanlı yaşıyor mu hâlâ?	195
Osmanlı'yı donduran soğuklar	199

OSMANLI GERİLEMESİ MASALI

"Eğer tarih bir bilimse..."	207
Tarihi tersinden yazmak: Osmanlı Batı'ya kapandı mı?	211
Amerika çöküyor mu?	216
İsyân!.....	220
Eşkıya ile pazarlık.....	226
İsyânların beşiğinde Osmanlı	232
Osmanlı'nın "muhteşem" gerilemesi!.....	236
Osmanlı'nın batışı da muhteşemdi!	243
Osmanlı'da özelleştirme.....	246
Osmanlı'nın emperyalizme direnişi.....	250
Osmanlı'da cadı avı!.....	255

Halil İnalçık farkı.....	259
Yılmaz Karakoyunlu'nun hayali tarihi	263
Lâle Devri masalı!	268
Osmanlı, üçgeni bilmiyor muydu?.....	272

BİR TARİHİN SİSLİ YÜZÜ

Cevdet Paşa'ya göre 'Kanunî kırılması'	279
Osmanlı'yı vuran silahlar.....	283
Padişah ve org.....	286
Ah bir matbaa erken gelseydi!	290
Osmanlı'yı kim batırdı?	305
Patrona Halil "tellak" mıydı yoksa "tellal" mı?.....	309
Cezayir'i nasıl kaybettik?	312
Yeniçerilik kalktı, iyi mi oldu?	317
Yeniçerilerin son yürüyüşü	321
Kapitülasyonların faydaları	327
Kapitülasyonların aslı ne?.....	332

"OSMANLI MUCİZESİ" NİN SİRLARI ARALANIRKEN

"Osmanlı mucizesi" nin sırları aralanırken... ..	339
Erotizmin gölgelediği harem gerçeği	347
Fatih, Homeros'u okudukça... ..	352
Drakula'nın tarihimize bulaştırdığı lanet	358
Cervantes'in tarihimize değen kolu	362
"İnebahtı" şarabı.....	366
Çetin Altan'ın tarih sirki.....	371
Abdülhamid ve Freud	377

SON ADA'DAN VASIYETLER

Osman Gazi'nin ođlu Orhan'a vasiyeti	383
Kanuni Sultan Süleyman'ın Bâli Bey'e mektubu	387
Sultan V. Mehmed Reşad'ın orduya beyannamesi	395
Kaynakça	397
İndeks	413

- Efendim, dedim üstada, tecrübelerinizden feyz almaya geldim.

Tarih yazacağım diye kendimi helak ediyorum, gayretlerim hiçbir işe yaramıyor.

Omuzlarını silkerek cevap verdi:

- Ne lüzumsuz endişe efendiciğim, ne lüzumsuz endişe. Neden tarih yazmaya kalkışıyorsunuz? En meşhur tarihleri istinsah [kopye] edersiniz, olur biter. Usul öyle değil mi? Yeni bir görüşünüz, orijinal bir düşünceniz mi var? İnsanları ve hadiseleri beklenmedik taraflarıyla mı anlatacaksınız? Sakın ha! Okuyucuyu tedirgin edersiniz. Okuyucu tedirgin olmanın haz etmez. Tarihte aradığı, ezelden beri bildiği saçmalıklardır. Onu aydınlatmaya kalkmak, gururunu incitmek ve öfkelenndirmektir. Sakın ha! Böyle bir hadnâşinaslığa [haddini bilmezliğe] yeltendiniz mi, çılgılığı basacaktır: “Mukaddeslerimizi ayaklar altına alıyor.” Tarihçiler, birbirlerini kopye ederler. Böylece hem çalışıp yorulmaktan kurtulur, hem de küstahlık ithamından azâd olurlar. Onlar gibi yapın efendim, onlar gibi yapın. Orijinal olmayın! Orijinal tarihçi, cümle âlemin güvensizliğine, küçümseyişine ve nefretine maruz kalır.

İlave etti:

- Kuzum, sanıyor musunuz ki, tarihlerime yeni düşünceler, yeni görüşler sokuştursaydım bu kadar saygıya layık görülürdüm! Sonra bu yeni fikir de ne oluyor? Terbiyesizlik...

Ayağa kalktı. Gösterdiği nezakete teşekkür ederek kapıya doğru yürüdüm.

Anatole France, *Penguenler Adası*, önsöz, Çeviren: Cemil Meriç (*Mağaradakiler*, İstanbul, 1978, Ötügen Neşriyat, s. 453)